

slåttemark på eiendommen 33/19 ved Hovet. Lokaliteten er vurdert som regionalt viktig (B-verdi) og utgjør et areal på 12 daa. Det aktuelle tiltaket vil kun berøre noen få kvadratmeter av slåttemarka. Vi vil derfor ikke gå imot tiltaket med vilkår om at det berørte arealet blir istandsatt og tilbakeført til slåttemark etter at anlegget er ferdig opparbeidet.

Kommunens landbruksavdeling har godkjent omdisponering i vedtak 20/00218-6 19.02.20: *Hol kommune gir etter jordlova § 9 løyve til omdisponering av inntil 92 m² overflatedyrka jord på gnr 33 bnr 19, i samband med bygging av infiltrasjonsanlegg for avløpsvatn til eksisterande bustadhus. Arealet går fram av vedlagte kartutsnitt datert 19.02.20. Tiltaket medfører ikkje at dei omsyn naturmangfaldlova skal ivareta vert sett til side.*

Vurdering

Kommunen kan bare gi dispensasjon dersom hensynene bak gjeldende plan eller lovens formålsbestemmelse ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene, jf. plan- og bygningsloven kapittel 19. Fordelene ved en dispensasjon skal primært knyttes til de offentlige hensyn som planen skal ivareta og de formål og hensyn som plan- og bygningsloven fastsetter. Kommunen må ut fra dette foreta en konkret vurdering av saken. Videre må en eventuell dispensasjon kunne begrunnes nøye ut fra konkrete forhold i saken, for å unngå at det skapes en uheldig presedens.

Tilsidesette formålet med bestemmelsen

Anlegget ligger delvis på dyrket mark. Område ble omdisponert etter jordlovens § 9. I og med at omdisponering kunne godkjennes, at anlegget bygges for boligbebyggelse på landbrukseiendom og vilkår om istandsetting og tilbakeføring av slåttemark, anses formålet LNF ikke som vesentlig tilsidesatt.

Fordeler og ulemper

I omdisponeringsvedtaket er det vurdert at avgangen av overflatedyrket jord ikke fører til vesentlige ulemper for landbruket i området, i og med at det er et lite areal som ligger like inntil eksisterende tunareal. Tiltaket medfører heller ikke at kulturlandskapet blir vesentlig endret.

Dersom det settes vilkår i samsvar med Fylkesmannens uttale, vil ulemper i forhold til landbruksformålet minimeres.

Fordelen med bygging av nytt renseanlegg er at avløpsrensingen for landbrukseiendom forbedres. Dette taler for å kunne gi dispensasjon.

Med vilkår om istandsetting og tilbakeføring til slåttemark vil ulempene være liten og fordelene med oppgraderte avløpsforhold anses som større. Det vises her også til Klima- og Miljødepartementets føringer av 19.03.19.

Naturmangfoldloven.

Det må som en del av saksbehandlingen redegjøres for hvordan prinsippene i §§ 8-12 i naturmangfoldloven er vurdert og fulgt opp.

Det ble sjekket følgende databaser uten at det ble funnet verneverdige miljøverdier: vernskog, fredete kulturminner, naturvernområder, naturtyper – NIN, verdifulle kulturlandskap, Miljøregistrering i skog.

I databasen naturtyper – DN håndbok 13 og i databasen for utvalgte naturtyper ligger

tiltaket delvis på område «Søre Berg» (naturtypeid BN00012617) som er registrert som viktig slåttemark:

Lokaliteten er tidligere kartlagt av Hans Erik Nesse 25.6.2001 i forbindelse med naturtypekartlegging i Hol kommune, og da gitt verdi B som naturbeitemark. Den er befart på nytt av Bjørn Harald Larsen 15.8.2011. Lokaliteten ble da splitt i to lokaliteter: ei naturbeitemark (Åkeren) og ei slåttemark (denne lokaliteten). Lokaliteten ligger i den sørvendte lia ovenfor Hovet. Den består av et smalt beiteområde ovenfor tunet på Søre Berg, som østover vider seg ut nedenfor det gamle bruket Åkeren. Løsmassene er skredmateriale av ulik kornstørrelse, og det er grunnlendt bare i de øvre delene av hagemarkspartiet. Berggrunnen i området er fattig til middels baserik og består av overflatebergartene metaryolitt og metaryodacitt.

Varierte beiteområde, der det største arealet utgjøres av gammel slåttemark sørvest for tunet på Søre Berg og nedenfor Åkeren. Her er slåttemarkpreget så tydelig at det er valgt å kartlegge disse arealene som slåttemark (utvalgt naturtype). I tillegg er det naturbeitemark nord for tunet på Søre Berg og en bjørkehage i den smale korridoren mellom slåttemarkarealene. Frisk/tørr, middels baserik eng dominerer som utforming både i slåttemarka og naturbeitemarka, og vegetasjonstype er dunkjempe-dunhavre-eng (G7b). Lågurt-kulturmarkseng (T4-3) etter NiN-systemet. Slåttemarksarealene er helt åpne, mens det står noe bjørk spredt i naturbeitemarka. En del einer i kanten mot øst.

Artsrike lågurt-tørrenger med dominans av gjeldkarve, dunkjempe, prestekrage, tiriltunge, kjerteløyentrøst, blåklokke, engnellik, bakkemynte, flekkgrisøre og gulaks. Sparsomt innslag av bakkesøte (NT), samt bakkestjerne og fagerknoppurt.

Hele arealet beites nå ekstensivt av storfe, og avbeitingen er noe ujevn, men for det meste ganske god. Slåttemarkpartier er tidligere svakt gjødslet, mens det ellers ikke er preg av tidligere gjødsling. Det er neppe mange år siden engene nedenfor Åkeren ble slått, og her er slåttemarkpreget tydeligst.

Det anbefales at slått gjenopptas på de gamle slåttemarkarealene, samt at hele lokaliteten beites etter slåtten. Slåtten bør foregå på ettersommeren. Det bør ryddes lauvoppslag og lauvkratt på lokaliteten.

Lokaliteten er vurdert som svært viktig (B), da den er forholdsvis stor, variert og artsrik, og med slåttemarker som er lite preget av gjødsling. Slåttemark er en kritisk truet og utvalgt naturtype.

I forbindelse med bygging av landbruksvei som skal ligge ved siden av anlegget, ble saken sendt til Fylkesmannen. Fylkesmannen uttalte den 26.04.19: *Den planlagte vegtraseen vil i svært liten grad komme i konflikt med naturverdier.*

I Fylkesmannens uttale i forhold til avløpsanlegg den 17.03.20 ble det vurdert at slåttemark er en utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven og er i Norsk rødliste for naturtyper vektet til å være kritisk truet (CR) og at lokaliteten er regionalt viktig (B-verdi) og utgjør et areal på 12 daa. Det aktuelle tiltaket vil kun berøre noen få kvadratmeter av slåttemarka- Fylkesmannen anser det som viktig at det berørte arealet blir istandsatt og tilbakeført til slåttemark etter at anlegget er ferdig opparbeidet.

Med bakgrunn i at anlegget berører bare et svært begrenset areal av slåttemarken og at det vil bli satt vilkår om istandsetting og tilbakeføring, kan det ikke ses at tiltaket vil føre til en vesentlig forringelse av hverken slåttemarken Søre Berg eller slåttemarkene i kommunen.

I databasen for rødlistede arter er det registrert bakkesøte i område. Bakkesøte har status nær truet. Påvirkningsfaktorer er opphør/reduert drift av beite og slått.

Fylkesmannen uttalte seg i forbindelse med landbruksveien som skal ligge rett ved siden av anlegget den 26.04.19: *Den planlagte vegtraseen vil i svært liten grad komme i konflikt med naturverdier. Vegen skal legges utenom forekomsten av bakkesøte. Vegen vil heller ikke berøre MiS-figurer.*

Jordbrukssjefen har i 2019 flere ganger befart området og undersøkt vegtraséen og nærliggende arealer. Det ble ikke funnet bakkesøte. Med bakgrunn i dette vurderes det slik at heller ikke bygging av infiltrasjonsanlegg vil komme i konflikt med naturverdier og at anlegget vil ligge utenfor forekomst av bakkesøte.

Kunnskap om økosystemer, naturtyper og arter samt virkning for disse vurderes som godt nok i forhold til tiltakets omfang. Det er usannsynlig at tiltaket vil medføre alvorlig eller irreversibel skade på landskap, økosystemer, naturtyper eller arter. Naturmangfoldlovens føre-var-prinsipp (§ 9) kommer dermed ikke til anvendelse.

Tiltaket ligger i landbruksområde med spredt landbruks- og boligbebyggelse. Bebyggelsen har vanligvis etablert avløpsanlegg eller er knyttet til offentlig avløp. Det utgår en samlet forurensingsbelastning fra området i hovedsak fra landbruk og spredt avløp. Den valgte anleggstypen har en høy renseseffekt og god avstand fra vann og vassdrag. Dermed vil den ikke minske vannkvaliteten av vassdraget. For å unngå at det oppstår forurensing fra anlegget, settes det krav om kontroll hvert 5. år for å sikre at anlegget fungerer som forutsatt.

Samlet vurdering

Med vilkår om istandsetting og tilbakeføring av slåttemark, anses formålet LNF ikke som vesentlig tilsidesatt og ulempene være liten. Fordelen med oppgraderte avløpsforhold anses som større enn ulempene.

Med hilsen

Trond B. Augunet
Leder plan og utvikling

Julia Rauschenbach
Avdelingsingeniør plan/bygg

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Klagemulighet

Dette vedtaket kan påklages til Fylkesmannen i Oslo og Viken. Klagefristen er tre uker fra den dagen vedtaket blir mottatt. Klage skal sendes til Hol kommune, 3576 Hol. De må opplyse hvilket vedtak klagen gjelder, endringer de ønsker, og hvilke grunner klagen støtter seg på. Klagen må være underskrevet. De blir også bedt om å opplyse når vedtaket ble mottatt dersom de klager så sent at det er uklart om klagefristen er ute. Selv om det er mulighet til å klage kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. Det kan søkes om å få utsatt iverksetting til klagefristen er ute eller klagen er behandlet. Vedtak om utsatt iverksetting kan ikke påklages.